U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Radana Malíka v právní věci navrhovatele: **Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích**, se sídlem Okružní 10, České Budějovice, proti žalovanému: **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy**, se sídlem Karmelitská 529/5, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 12. 2014, čj. MSMT-32072/2014-2, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 9 A 31/2015, o návrhu žalobce na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů,

takto:

I. Městský soud v Praze **je povinen** ve věci vedené u něj pod sp. zn. 9 A 31/2015, rozhodnout ve věci nejpozději ve lhůtě do **31. 12. 2017**.

II. Žalobci **se přiznává** náhrada nákladů řízení ve výši 300 Kč. Tato částka bude k rukám žalobce vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Z předloženého spisu Městského soudu v Praze (dále „městský soud“) Nejvyšší správní soud zjistil, že žalobce (dále „navrhovatel“) podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného dne 5. 2. 2015.

[2] Dne 1. 11. 2017 byl Nejvyššímu správnímu soudu postoupen městským soudem návrh navrhovatele ze dne 30. 10. 2017 na určení lhůty k provedení procesního úkonu. V něm poukazuje na to, že přes více jak 2 roky městský soud, přestože je spis připravený k rozhodnutí od 14. 5. 2015, stále nerozhodl (stěžovatel zde vychází z vyjádření předsedkyně senátu ve věci svého předchozího návrhu, který byl usnesením zdejšího soudu ze dne 2. 11. 2015, č. j. Aprk 54/2015 – 56, zamítnut – pozn. NSS).

[3] K podanému návrhu se vyjádřil soudce městského soudu JUDr. Š. V. s tím, že důvodem, pro který nebylo dosud rozhodnuto je, že v senátě 9 A městského soudu podané žalobě předchází nevyřízené žaloby; soud přitom projednává věci podle pořadí

nápadu v souladu s § 56 odst. 1 s. ř. s.; pro přednostní projednání věci nebyly shledány závažné důvody.

[4] Z předloženého spisu krajského soudu Nejvyšší správní soud zjistil, že navrhovatel se žalobou ze dne 26. 1. 2015, doručenou městskému soudu dne 5. 2. 2015, domáhá zrušení rozhodnutí ministra školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 3. 12. 2014, čj. MSMT-32072/2014-2.
Přípisy ze dne 9. 2. 2015 vyzval městský soud navrhovatele, aby ve lhůtě sedmi dnů zaplatil soudní poplatek ve výši 3.000 Kč, doplnil žalobu o podpis rektora, soudu předložil opis napadeného rozhodnutí a poučil jej o možnosti vznést námitku podjatosti. Navrhovatel výzvám vyhověl dne 18. 2. 2015, resp. dne 19. 2. 2015. Následně soud dne 26. 2. 2015 vyzval žalovaného, aby předložil ve lhůtě jednoho měsíce úplný spisový materiál a vyjádřil se k předmětné žalobě. Dne 7. 4. 2015 zaslal žalovaný prostřednictvím elektronické podatelny městského soudu vyjádření
k žalobě. Dne 13. 4. 2015 bylo soudu doručeno stejné vyjádření v písemné podobě společně s úplným spisovým materiálem. Přípisem ze dne 15. 4. 2015 přeposlal soud navrhovateli vyjádření žalovaného k žalobě a zároveň jej vyzval, aby soudu ve lhůtě dvou týdnů sdělil, zda souhlasí s rozhodnutím ve věci samé bez nařízení jednání. Navrhovatel se k tomuto již nijak nevyjádřil a tak byl předmětný soudní spis dne 14. 5. 2015 předložen předsedkyni senátu.

[5] Dne 7. 10. 2015 podal navrhovatel návrh na určení lhůty dle § 174a zákona o soudech a soudcích, který nebyl shledán důvodný a usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 11. 2015, č. j. Aprk 54/2015 – 56, byl zamítnut. Uvedené usnesení je založeno na č. l. 61 spisu městského soudu; poté je na č. l. 63 učiněn zápis ze dne 18. 11. 2015 s tím, že věc není na pořadu jednání, dále je na tomto č. l. uvedeno: *„sledovat pořadí věcí ve lhůtě 5 měsíců“*. Na č. l. 65 je založena žádost navrhovatele ze dne 13. 3. 2017 o zaslání elektronické verze vedeného soudního spisu. Dne 4. 4. 2017 městský soud k žádosti uvedl, že s obsahem spisu se navrhovatel může seznámit v úředních hodinách; to navrhovatel učinil dne 26. 4. 2017, kdy do spisu nahlížel. Z předloženého soudního spisu nevyplývají poté žádné další úkony.

[6] Návrh je důvodný.

[7] Dle § 174a odst. 1, věty první, zákona o soudech a soudcích „[m]*á-li účastník nebo ten, kdo je stranou řízení, za to, že v tomto řízení dochází k průtahům, může podat návrh soudu, aby určil lhůtu pro provedení procesního úkonu, u kterého podle jeho názoru dochází k průtahům v řízení* […].“

[8] Jak již zdejší soud několikráte ve své judikatuře konstatoval, průtahy v řízení znamenají, že v soudním procesu dochází k neodůvodněně pomalému vyřizování věci napadlé příslušnému soudu či dokonce ke vzniku excesivního stavu, kdy dochází k nečinnosti soudu. Nejvyšší správní soud se při posuzování oprávněnosti návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu zabývá otázkou, zda v řízení dochází k průtahům, a to zejména s ohledem na kritéria stanovená v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, jimiž jsou složitost věci, význam předmětu řízení pro navrhovatele, postup účastníků nebo stran řízení a dosavadní postup soudu.

[9] Soud dle § 56 odst. 2 a 3 s. ř. s. projednává a rozhoduje přednostně návrhy na osvobození od soudních poplatků a návrhy na ustanovení zástupce, projednává a rozhoduje přednostně též žaloby proti nečinnosti správního orgánu a žaloby proti nezákonnému zásahu, pokynu nebo donucení správního orgánu, návrhy a žaloby ve věcech mezinárodní ochrany, rozhodnutí o správním vyhoštění, rozhodnutí o povinnosti opustit území, rozhodnutí o zajištění cizince, rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění cizince, jakož i jiných rozhodnutí, jejichž důsledkem je omezení osobní svobody cizince, rozhodnutí o ukončení zvláštní ochrany a pomoci svědkům a dalším osobám v souvislosti s trestním řízením, jakož i další věci, stanoví-li tak zvláštní zákon. V případě navrhovatele se o takový případ nejedná.

[10] Co se týče postupu samotného městského soudu, lze konstatovat, že soud se nedopustil zásadních průtahů ve vztahu k úkonům, které je nutno učinit, aby se řízení dostalo do stavu, kdy je možno nařídit jednání, resp. vydat rozhodnutí. Jinými slovy, městský soud v přiměřené době po obdržení žaloby dovedl řízení do stavu, kdy by bylo možno rozhodnout.

[11] Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že dle § 56 odst. 1 s. ř. s. soud projednává a rozhoduje věci v pořadí, v jakém k němu došly. Věc navrhovatele přitom není přednostní věcí ve smyslu § 56 odst. 3 s. ř. s. V případech, kdy řízení netrvá nepřiměřenou dobu, akcentuje zdejší soud nutnost respektovat pravidlo dle § 56 odst. 1 s. ř. s., nejde-li o případy uvedené v § 56 odst. 2 a 3 s. ř. s., a to již z toho důvodu, že např. samotné hledisko složitosti věci, jakož ani hledisko její důležitosti nemůže být bez dalšího rozhodujícím pro dřívější či pozdější projednání případu.

[12] Nejvyšší správní soud opakovaně podotýká, že stav řízení, kdy soud již vykonal veškeré úkony nutné k tomu, aby mohl rozhodnout, nicméně v dané věci, která nemá přednostní režim, stále nerozhodl, jelikož rozhoduje věci, které napadly dříve, není *sensu stricto* známkou průtahu v řízení. Podstatné zde však je, aby řízení nebylo v tomto stavu udržováno po nepřiměřenou dobu. Soudní řád správní respektuje objektivní realitu v českém soudnictví, kdy rozhodující soudci či senáty mají v jednom okamžiku vícero běžících řízení, některá z nich již připravená k rozhodnutí a postupně v nich vydávají rozhodnutí, přičemž ostatní věci na rozhodnutí „čekají“. To samo o sobě neodporuje požadavku spravedlivého procesu, který obecně nepředvídá vydání rozhodnutí ihned, jak je to možné, ale pouze brání tomu, aby doba řízení nebyla nepřiměřeně dlouhá.

[13] Nejvyšší správní soud se při posuzování průtahů v řízení řídí názorem vyjádřeným Ústavním soudem: „*je věcí státu, aby organizoval své soudnictví tak, aby principy soudnictví, zakotvené v Listině a Úmluvě, byly respektovány a případné nedostatky v tomto směru nemohou jít k tíži občanů, kteří od soudu právem očekávají ochranu svých práv v přiměřené době*“ (viz např. nález Ústavního soudu ze dne 14. 9. 1994, sp. zn. IV. ÚS 55/94, publikovaný jako N 42/2 SbNU 35).

[14] Stejně jako Ústavní soud (srov. též např. nález ze dne 7. 8. 2007, sp. zn. IV. ÚS 391/07, publikovaný jako N 122/46 SbNU 151) si přitom Nejvyšší správní soud plně uvědomuje, že jeho individuální rozhodnutí není systémovým řešením, neboť ani

samotným vyhověním návrhu na určení lhůty těch účastníků řízení před městským soudem, jejichž věci jsou ještě starší než věc navrhovatelova, by nedošlo k faktickému zlepšení situace. Návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu není totiž nástrojem, který je schopen odstranit případnou přetíženost soudu. Nejvyšší správní soud však nemá jiný nástroj, který by mohl použít k ochraně navrhovatelů před případnými průtahy v řízení u krajských soudů. Ve vztahu k otázce zachování principu rovnosti účastníků řízení před městským soudem, která se v dané souvislosti nabízí, lze s odkazem na výše zmíněný nález Ústavního soudu ze dne 7. 8. 2007 (viz bod 25. nálezu) zmínit, že: „*takový princip se uplatní toliko v situaci, kdy zásah do základních práv a svobod jednotlivce lze odstranit jiným způsobem, tedy existují-li vedle zvoleného nástroje také jiné prostředky, kterými lze zabránit zásahu do základních práv a svobod.*“ Nejvyšší správní soud však jiný prostředek nemá a o návrhu na určení lhůty musí rozhodnout.

[15] Pro posouzení předloženého návrhu v nyní projednávané věci vzal Nejvyšší správní soud za rozhodující, že žaloba byla podána již 5. 2. 2015, tedy více než před dvěma roky; přitom z vyjádření městského soudu nevyplývá, že by věc navrhovatele byla rozhodnuta v přiměřené lhůtě. Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud s ohledem na dosavadní postup městského soudu, jakož i s přihlédnutím ke své konstantní judikatuře, nemohl, než dospět k závěru o oprávněnosti podaného návrhu, neboť dobu dosahující více než 2 roky, po kterou se navrhovateli dosud nedostalo rozhodnutí, resp. řízení nedospělo ani do fáze nařízení jednání, již nelze z hlediska čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod ospravedlnit, a považovat ještě za přiměřenou.

[16] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, dle kterého hradí náklady řízení o něm stát jen tehdy, je-li návrh uznán jako oprávněný, ve spojení s § 151 odst. 3 o. s. ř. (srov. nález Ústavního soudu ze dne 17. 4. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 25/12, nález Pl. ÚS 39/13, ze dne 7. 10. 2014, nález II. ÚS 3394/16, ze dne 20. 6. 2016). Nejvyšší správní soud přiznal navrhovateli náhradu nákladů ve výši 300 Kč (§13 odst. 3 advokátního tarifu), a to za 1 úkon (písemné podání ve věci samé). Soud nepřiznal navrhovateli další jím požadovaný úkon, a to převzetí a přípravu věci, neboť takový úkon navrhovatel zjevně neprovedl a ani provádět nemusel, jednalo-li se o věc jeho samého. Uvedená částka bude navrhovateli vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. listopadu 2017

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu